

Klageadgang vedr. beslutninger om inddrivelse af krav på tilbagebetaling af boligsikring

FOB nr. 81.45

I anledning af klage over, at en kommunes beslutninger vedrørende inddrivelse af krav på tilbagebetaling af for meget udbetalt boligsikring ikke kunne påklages, henstillet til boligministeriet at overveje omfanget af klageadgangen efter bestemmelsen i § 63 i loven om individuel boligstøtte.

(J. nr. 1981-784-17).

A klagede bl. a. over, at en kommunes beslutninger vedrørende inddrivelse af krav på tilbagebetaling af for meget udbetalt boligsikring efter boligministeriets opfattelse ikke kunne påklages til amtmanden og til boligministeriet.

Bestemmelsen om adgang til at klage over kommunalbestyrelsens beslutninger om boligsikring fandtes i den tidligere boligsikringslovs § 14 og var uændret gentaget i den indtil 1. januar 1983 gældende lovs § 20, stk. 1, jfr. bekendtgørelse nr. 513 af 25. november 1980 af lov om boligsikring. Bestemmelsen har følgende indhold:

»Kommunalbestyrelsens beslutninger om boligsikring kan påklages til amtmanden, hvis afgørelse kan indbringes for boligministeren. I Københavns og Frederiksberg kommuner kan kommunalbestyrelsens afgørelse påklages til boligministeren.«

I tilknytning til denne bestemmelse fastsatte boligministeriet i cirkulære nr. 224 af 11. november 1976 (i pkt. 34) bl. a. følgende:

»Spørgsmålet om, hvorvidt tilbagebetaling skal ske kontant, afdragsvis eller ved modregning i løbende boligsikring afgøres endeligt af kommunalbestyrelsen.«

Denne bestemmelse er gentaget i det seneste cirkulære (nr. 165 af 28. september 1979) om boligsikringsloven (pkt. 27). Dog er der tilføjet følgende:

»... men tilbagebetalingen, uanset hvorledes den sker, afpasses efter den pågældendes økonomiske muligheder, jfr. cirkulærets pkt. 23.«

I cirkulærets pkt. 23, som der henvises til, er anført, at tilbagebetalingskravet »bør søges afviklet gennem rimelige afdrag i forhold til den pågældendes økonomi.«

I en udtalelse af 16. oktober 1981 i anledning af A's klage anførte boligstyrelsen bl.a. følgende:

»Boligministeriet og senere boligstyrelsen har altid opfattet denne bestemmelse som en bestemmelse, hvorefter rekursmyndigheden skulle afgøre, om der skulle ydes boligsikring i en angiven periode, herunder om allerede ydet boligsikring skulle tilbagebetales. Rekursmyndigheden skulle selvsagt også tage stilling til størrelsen af den boligsikring, der kunne ydes i den nævnte periode.

Når kravet er konstateret, er boligministeriet som udgangspunkt af den opfattelse, at boligtageren eller kommunalbestyrelsen har krav på øjeblikkelig opfyldelse af rekursmyndighedens afgørelse. Der er ikke og har aldrig i loven været bestemmelser om tilladelse til at afvikle kravet over en periode - men alene om, at kravet kan inddrives efter de regler, der gælder for inddrivelse af personlige skatter.

Når det i boligministeriets cirkulære siden 1976 har været anført, at kommunalbestyrelsens afgørelse vedrørende afviklingen af konstateret tilbagebetalingskrav endelig afgøres af kommunerne, er det udtryk for den opfattelse, at loven ikke giver boligministeriet beføjelse til at pålægge kommunalbestyrelsen at tillade en afviklingsperiode, som loven ikke indeholder bestemmelse om. Når det i boligministeriets cirkulærer om boligsikring, herunder det nævnte cirkulære af 28. september 1979, er anført, at tilbagebetalingskravet bør søges afpasset efter den pågældendes økonomiske situation, er der tale om vejledning om en retstilstand, som har udviklet sig ud fra rimelighedsbetragtninger og hensigtsmæssighed - og ikke som regler, der kan udledes af lovens bestemmelser.

Det har i praksis været accepteret, at tilbagebetalingskrav kunne afvikles over en periode, men hvorledes afviklingen skal ske i det enkelte tilfælde må bero på et konkret skøn over boligsikringsmodtagerens aktuelle økonomiske muligheder for at afvikle kravet uden at måtte lide urimelige afsavn. Et sådant skøn forudsætter et nøje kendskab til boligsikringsmodtagerens og hans husstands personlige forhold, som den stedlige kommunale administration må påregnes at have. Det bemærkes i denne forbindelse, at tilbagebetalingskravet ofte vedrører perioder, som ligger langt forud for det tidspunkt, hvor amtet eller boligstyrelsen træffer afgørelse om eventuel tilbagebetaling.

Rekursmyndigheden, der efter sagens natur ikke har samme muligheder som kommunalbestyrelsen for at kende den enkeltes situation, må foretage sin vurdering på grundlag af de foreliggende oplysninger fra boligsikringsmodtageren og kommunalbestyrelsen og vil derfor have vanskeligt ved at efterprøve rimeligheden af kommunalbestyrelsens skøn.

Hertil kommer, at i et tilfælde som det foreliggende, hvor den, der skal tilbagebetale, oppebærer bistandshjælp, vil statsamtets eller boligstyrelsens afgørelse af afviklingen af tilbagebetalingskravet i realiteten blive en vurdering af, hvor meget der i en given periode skal ydes i bistandshjælp. En afgørelse om, at der f.eks. kan ske modregning, vil nødvendigvis øge bistandshjælpen.

I skrivelse af 23. december 1981 anmodede jeg boligministeriets departement om at modtage oplysninger, om

1) der findes holdepunkter i utrykte forarbejder til boligsikringslovene til støtte for det synspunkt om begrænsningen i klageadgangen, der er kommet til udtryk i boligministeriets cirkulære nr. 224 af 11. november 1976 (og senere) og i boligstyrelsens udtalelse af 16. oktober 1981,

2) i hvilket omfang den nævnte retsopfattelse blev fulgt i administrativ praksis forud for udfærdigelsen af boligministeriets cirkulære fra 1976.«

I en udtalelse af 8. januar 1982 anførte boligstyrelsen følgende vedrørende de to nævnte spørgsmål:

»For så vidt angår det første punkt kan spørgsmålet besvares med et nej. Spørgsmålet har ikke været berørt i de forarbejder, som beror i ministeriet.

For så vidt angår spørgsmål 2, så gav boligministeriet også forud for udfærdigelsen af boligministeriets cirkulære fra 1976 på forespørgsel udtryk for den retsopfattelse, som er kommet til udtryk i cirkulæret. Når cirkulæret fra 1976

kom til at indeholde en passus om dette punkt, hang det sammen med, at man forud for udfærdigelsen af cirkulæret havde haft en række konkrete forespørgsler, og man på det grundlag fandt, at der var behov for en almindelig orientering af kommunerne om boligministeriets retsopfattelse på det pågældende punkt.«

I skrivelse af 25. januar 1982 meddelte boligministeriets departement mig, at departementet kunne henholde sig til det, boligstyrelsen havde anført i sin udtalelse af 8. januar 1982.

I en skrivelse af 26. maj 1982 til A udtalte jeg følgende:

»Bestemmelsen i boligsikringslovens § 20, stk. 1, der fastsætter, at »kommunalbestyrelsens beslutninger om boligsikring kan påklages til amtmanden...«, giver efter sin ordlyd ikke noget sikkert holdepunkt for den af boligministeriet anlagte fortolkning, hvorefter visse beslutninger ikke er omfattet af klageadgangen.

Som det fremgår af det foregående, er boligministeriets opfattelse begrundet i en henvisning til, *de/s* at spørgsmålet om fastsættelse af en tilbagebetalingsordning med henblik på gennemførelsen af et tilbagebetalingskrav ikke er nærmere reguleret i boligsikringsloven, og at klageadgangen efter lovens § 20, stk. 1, kun kan antages at omfatte de beslutninger om boligsikring, der træffes af en kommunalbestyrelse i henhold til lovens øvrige bestemmelser, *de/s* at rekursmyndighederne efter boligsikringslovens § 20 (statsamtet og boligstyrelsen) ikke har særlige forudsætninger for at foretage en efterprøvelse af de lokale myndigheders skøn over boligsikringstagerens aktuelle økonomiske muligheder for at afvikle et tilbagebetalingskrav uden at måtte lide urimelige afsavn.

Efter min gennemgang af sagen har jeg ikke fundet fuldt tilstrækkeligt grundlag for at kritisere, at boligministeriet og boligstyrelsen - efter det oplyste igennem en længere årrække - har indtaget det standpunkt, at klageadgangen efter boligsikringslovens § 20 er undergivet den omtalte begrænsning. Da boligsikringsloven i øvrigt ophæves ved ikrafttrædelsen af lov nr. 64 af 10. marts 1982 om individuel boligstøtte, har jeg ikke fundet anledning til at foretage videre vedrørende dette spørgsmål.

Loven om individuel boligstøtte, der træder i kraft den 1. januar 1983, indeholder i § 63 følgende bestemmelser:

»Kommunalbestyrelsens afgørelser om boligstøtte og lån efter §§ 48-50 kan indbringes for amtsankenævnet, i Københavns og Frederiksberg kommuner for boligministeren.

Stk. 2. Amtsankenævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Boligministeren kan dog optage en sag til behandling, når det skønnes, at sagen er af principiel betydning.

Stk. 3. Klage til amtsankenævnet eller boligministeren skal indgives inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Anmodning til boligministeren om optagelse af en sag til behandling i medfør af stk. 2, 2. pkt., indgives inden for samme tidsfrist. Amtsankenævnet og boligministeren kan se bort fra overskridelse af fristen, når der er særlig grund hertil. For amtsankenævnets vedkommende træffes afgørelser herom af formanden for amtsankenævnet.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsens og amtsankenævnets afgørelser skal indeholde oplysning om klageadgang og om frist for indbringelse af klagen.«

Denne bestemmelse rejser et helt tilsvarende fortolkningsspørgsmål som det, De har rejst for så vidt angår bestemmelsen i den gældende boligsikringslovs § 20, stk. 1.

Jeg har samtidig hermed henstillet til boligministeriet at tage dette fortolkningsspørgsmål op til overvejelse i forbindelse med udarbejdelsen af de administrative forskrifter, som jeg går ud fra vil blive udsendt i tilslutning til den nye lovs ikrafttræden. Jeg har herved peget på, at kompetencen som klageinstans nu er henlagt til amtsankenævnet, at der efter bistandslovens § 27 udtrykkeligt er tillagt amtsankenævnet kompetence til at tage stilling til klager over betalingsordninger, der er fastsat af det sociale udvalg med hensyn til tilbagebetalingskrav efter bistandslovens §§ 25 og 26, og at det på denne baggrund kan forekomme mindre velbegrundet at overføre den indskrænkende fortolkning, som man hidtil har undergivet bestemmelsen i boligsikringslovens § 20, stk. 1, til også at gælde bestemmelsen i den nye lovs § 63.«